

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«20» червня 2023 року

№ 60/66-р/к

справа № 156/60/2-рп/к.22

м. Київ

*Про порушення законодавства
про захист від недобросовісної конкуренції
та накладення штрафу*

Товариство з обмеженою відповідальністю «ТЕРРАФУД», ідентифікаційний код юридичної особи *Інформація, доступ до якої обмежено* під час здійснення діяльності на ринку виробництва/реалізації сирів поширювало протягом 2020 - 2021 років щодо харчового продукту власного виробництва - сиру плавленого інформацію, що вводить в оману, шляхом повідомлення невизначеному колу осіб неточних відомостей:

зокрема розміщувало домінуючий напис «ПАРМЕЗАН» та зображення кусочків специфічного твердого сиру, що схожий на пармезан, в той час як у складі цього продукту міститься лише незначна частка (0,7 %) сирного порошку «Пармезан» маркованого позначеннями «ПАРМЕЗАН»,

про споживчі властивості та характеристики сиру плавленого «ПАРМЕЗАН», зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, які можуть вплинути на наміри невизначеного кола осіб щодо придбання продукції цього суб'єкта господарювання.

За результатами розгляду адміністративною колегією Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Антимонопольного комітету України справи № 156/60/2-рп/к.22 такі дії товариства з обмеженою відповідальністю «ТЕРРАФУД» визнано недобросовісною конкуренцією у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, що є порушенням, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

На порушника накладено штраф у розмірі 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 156/60/2-рп/к.22 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «ТЕРРАФУД» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, та подання Першого відділу досліджень і розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 02.06.2023 № 60-03/113п про попередні висновки у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА**1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ**

- (1) На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 24.09.2021 № 13-01/888 Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснило дослідження щодо можливих ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції в діях товариства з обмеженою відповідальністю «ТЕРРАФУД» (далі – Товариство, ТОВ «ТЕРРАФУД»).
- (2) З метою всебічного та об'єктивного проведення дослідження Відділенням на адресу ТОВ «ТЕРРАФУД» було надіслано вимогу від 18.10.2021 № 60-02/7670 про надання інформації (далі – Вимога).
- (3) Відповідь на Вимогу Товариство надало листом від 03.11.2021 № 03/11 (вх. Відділення № 60-01/1749к від 04.11.2021).
- (4) За результатами проведеного дослідження розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 10.01.2022 № 60/2-рп/к розпочато розгляд справи № 156/60/2-рп/к.22 за ознаками вчинення ТОВ «ТЕРРАФУД» порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання невизначному колу осіб неточних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме цього суб'єкта господарювання (далі – Справа).
- (5) Листом від 11.01.2022 № 60-02/122 ТОВ «ТЕРРАФУД» було надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення 10.01.2022 № 60/2-рп/к про початок розгляду Справи, який згідно з рекомендованим повідомленням № 0303514267297 отримано представником Товариства Друченко.
- (6) В ході розгляду Справи Відділенням також було надіслано вимогу від 03.02.2023 № 60-02/538 про надання інформації (за реєстром) до конкурентів Товариства – учасників ринку виробництва та реалізації сирів, а також лист від 17.02.2023 № 60-02/804 про надання інформації (за реєстром) до вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців у галузі харчових технологій.
- (7) За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 156/60/2-рп/к.22 складено подання від 02.06.2023 № 60-03/113п про попередні висновки у Справі (далі – Подання).
- (8) Копію Подання направлено до ТОВ «ТЕРРАФУД» листом від 05.06.2023 № 60-02/2465.
- (9) ТОВ «ТЕРРАФУД» листом від 09.06.2023 № 09/06 (вх. Відділення № 60-01/1987 від 09.06.2023) надало до Відділення письмові пояснення щодо Подання.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (10) Відповідачем у Справі є ТОВ «ТЕРРАФУД» (ідентифікаційний код юридичної особи *Інформація, доступ до якої обмежено*), яке відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань зареєстроване зареєстровано 10.02.2010.

- (11) Місцезнаходження ТОВ «ТЕРРАФУД»: *Інформація, доступ до якої обмежено.*
- (12) Видами діяльності Товариства за КВЕД є: *Інформація, доступ до якої обмежено.*
- (13) Отже, ТОВ «ТЕРРАФУД» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (14) ТОВ «ТЕРРАФУД» з 06.11.2020 року здійснює виробництво продукту - сир плавлений «ПАРМЕЗАН» торгової марки «ЗОЛОТИЙ РЕЗЕРВ» (далі – Продукт) (див. фотокопію, відповідно до ТУ У 10.5-34832401-009:2013) та змінами до нього.

Фотокопія.

- (15) За результатами аналізу зовнішнього оформлення упаковки Продукту встановлено наступне.
- (16) На лицьовій стороні в центральній частині упаковки Продукту розміщено зображення: «ЗОЛОТИЙ РЕЗЕРВ»[®], домінуючий напис «ПАРМЕЗАН», під яким значно меншим шрифтом розміщено напис «сир плавлений». Нижче розміщено зображення шматочків сиру. В нижній частині упаковки розміщено напис «сир плавлений «Пармезан» 55% жиру в сухій речовині».
- (17) На боковій стороні упаковки Продукту зазначена інформація, зокрема, щодо складу Продукту: вода питна, сир, масло вершкове, сир кисломолочний, молоко сухе знежирене, сироватка молочна суха, емульгуючі солі (поліфосфат натрію, пірофосфат натрію, фосфат натрію), сирний порошок «Пармезан» 0,7% (сир твердий «Пармезан», фосфат натрію), емульгатор (ефіри гліцерину діацетилвинної та жирних кислот, карбонат кальцію), стабілізатор (карагенан, хлорид калію), ароматизатор, сіль кухонна, консервант сорбінова кислота, барвник аннато.
- (18) Вищеописане оформлення та спосіб викладення інформації на упаковці Продукту, а саме: графічне виділення домінуючого напису «ПАРМЕЗАН» може наштотувати споживачів на думку про те, що Продукт має певні споживчі та смакові властивості, та такий інгредієнт, як сир Пармезан, у складі Продукту за вмістом є більшим за інші складові Продукту, тобто основним, оскільки загальновідомо, що основною сировиною для виготовлення плавлених сирів є сири, тверді сири та інші молочні

продукти. Натомість в складі Продукту наявно лише 0,7% порошку сирного «Пармезан».

- (19) У відповідь на Вимогу Товариство листом від 03.11.2021 № 03/11 (вх. Відділення № 60-01/1749к від 04.11.2021) (далі – Лист) повідомило, що виробництво Продукту здійснюється згідно з ТУ У 10.5-34832401-009:2013 та змінами до нього. Згідно з наданими ТОВ «ТЕРРАФУД» документами та матеріалами, основна сировина (сир твердий, сир кисломолочний, масло вершкове, молоко сухе знежирене, сироватка молочна суха), з якої виготовляється Продукт, має країну походження - Україна. Країною походження сирного порошку «Пармезан», що додається до Продукту, є Голландія. Згідно з Інгредієнтною декларацією, наданою Товариством, сирний порошок «Пармезан» має наступний склад: сир Пармезан (Італія) 95-100% та емульгуючі солі 5-10%.
- (20) Щодо обрання назви Продукту «ПАРМЕЗАН» Товариство зазначило: *«використання напису «Пармезан» на упаковці Продукту здійснюється у зв'язку з тим, що сирний порошок «Пармезан» 0,7 % (сир твердий «Пармезан» 95-100 %, фосфат натрію), який виготовлено шляхом подрібнення сиру твердого «Пармезан» і входить до складу Продукту та відповідно є інгредієнтом Продукту згідно рецептури. ... Пропонуючи плавлений сир з написом «Пармезан» споживачу, Товариство не мало на меті пропонувати споживачу під цією назвою твердий сир «Пармезан», а виключно плавлений сир, що містить у своєму складі сир «Пармезан»...»* (мова оригіналу).
- (21) У Листі Товариство повідомило, що замовником упаковки з нанесеною інформацією щодо Продукту є ТОВ «ТЕРРАФУД».
- (22) Отже, відповідальність за інформацію, розміщену на упаковці Продукту, несе ТОВ «ТЕРРАФУД».
- (23) Відповідно до ДСТУ 4420:2005 «Виробництво сиру. Терміни та визначення понять»: твердий сир - сир, який визріває під впливом мікроорганізмів закваски (заквашувального препарату), з чеддеризацією сирної маси або без неї, який пресують, з показником твердості від 51 % до 60 %; плавлений (пастоподібний) сир – це сир, який отримують під час теплового оброблення суміші сирів та інших молочних продуктів з додаванням емульгаторів (стабілізаторів), солей-плавителів, з додаванням чи без додавання харчових добавок; сухий сир – це сир, який виробляють висушуванням у вигляді гранул або порошку.
- (24) Згідно з інформацією з відкритих джерел, Пармезан (оригінальна назва Parmigiano Reggiano) - найвідоміший у світі італійський сир, що відноситься до твердих сирів. У Європейському Союзі «Парміджано-Реджано» і його англійська версія «Пармезан» є юридично зареєстрованими термінами, захищеними сертифікатом про походження (PDO) з 1996 року. Відповідно до статті 2 Регламенту Єврокомісії № 1107/96 від 12 червня 1996 року «Про реєстрацію географічних вказівок та найменування місця походження сільськогосподарських товарів та продуктів харчування», сири «Парміджано Реджано» (Parmigiano Reggiano) виготовляються в Італії та мають статус «Захищене позначення походження» (Protected Designation of Origin, PDO).
- (25) Згідно зі статтею 2 Регламенту Ради Європейського Союзу № 2081/92 «Про захист географічних вказівок та найменувань місця походження сільськогосподарських товарів та продуктів харчування» (Регламент) правом Європейського Союзу (ЄС) охороняються географічні вказівки та найменування місця походження. При цьому,

під найменуванням місця походження мається на увазі назва регіону, конкретної місцевості або, у виняткових випадках, країни, що використовується для опису сільськогосподарських товарів та продуктів харчування, що походять з цього регіону, місцевості чи країни. У Регламенті вказується обов'язковість реєстрації позначення якості або характеристик, властивих продуктам виключно або переважно внаслідок особливого географічного середовища (включаючи природний та людський фактори), а також внаслідок приготування, обробки та виробництва у певній географічній місцевості. Обов'язковою умовою захисту найменувань місця походження є детальна специфікація продукту відповідно до вимог статті 10 Регламенту.

- (26) Назва Пармезан (Parmigiano Reggiano) являє собою захищене позначення походження, яке охороняється Регламентом № 1151/2012 Європейського Парламенту та Ради від 21 листопада 2012 року щодо схем якості сільськогосподарської продукції та харчових продуктів (Regulation (EU) No 1151/2012 of the European Parliament and of the Council of 21 November 2012 on quality schemes for agricultural products and foodstuffs).
- (27) Позначення Parmigiano Reggiano є зареєстрованим зазначенням походження товарів у Європейському Союзі № PDO-IT-0016 (Protected Designation of Origin) відповідно до реєстру зазначень походження товарів та географічних зазначень походження товарів, уведеного згідно зі статтею 104 Регламенту Європейського Союзу № 1308/2013.
- (28) У 2008 році Суд Європейський Суд у своєму рішенні від 29 лютого справа № C-132/05 (Commission of the European Communities vs. Federal Republic of Germany) постановив, що Парміджано Реджано - єдиний твердий сир, який юридично можна назвати Пармезаном. Зокрема 26 лютого 2008 року Європейський суд справедливості постановив, що під назвою «Пармезан» можуть продаватися лише сири «Парміджано Реджано» (Parmigiano Reggiano), виготовлені в Італії та які мають статус «Захищене позначення походження» (Protected Designation of Origin, PDO). Термін «Пармезан» є дослівним перекладом (транслітерацією) оригінальної назви, яка має статус PDO. Відповідно, так може позначатися лише продукція, виготовлена у відповідності до специфікації PDO Parmigiano Reggiano — тобто виключно в певних італійських провінціях, зокрема Парма і Реджіо-нель-Емілія. При цьому, навіть якщо сир виготовлений в Пармі, але не відповідає оригінальному рецепту, він не може мати назву «Пармезан».
- (29) Європейське законодавство дозволяє називати пармезаном тільки сир, виготовлений за певною технологією, з сировини, зібраної в певний час і лише в двох провінціях Італії. Справжній пармезан не містить будь-яких добавок або консервантів, окрім солі, та виготовляється лише з трьох інгредієнтів: молока, солі та сичужного ферменту, який згортає молоко. Але молоко повинно бути виключно від рідкісної породи червоних реджанських корів, яких всього 3 тисячі, тобто 0,01 % всіх молочних корів в Європейському Союзі. Секрет цього сиру полягає не лише в породі корів, з молока яких його виготовляють, але й тому, чим цих корів годують. Ці судження означають, що сир не можна називати Пармезаном, якщо він не відповідає стандартам Захищеного позначення походження для Парміджано Реджано.
- (30) Закон України «Про правову охорону географічних зазначень» (далі – Закон) визначає засади правової охорони географічних зазначень в Україні та регулює відносини, що виникають у зв'язку з їх реєстрацією, використанням та захистом. Відповідно до статті 1 Закону географічне зазначення – це найменування місця, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та має особливу

якість, репутацію чи інші характеристики, зумовлені головним чином цим географічним місцем походження, і хоча б один з етапів виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюється на визначеній географічній території. Назва місця походження товару – це вид географічного зазначення, який означає найменування, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та який має особливі якості або властивості, виключно або головним чином зумовлені конкретним географічним середовищем з притаманними йому природними і людськими факторами, і всі етапи виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюються на визначеній географічній території.

(31) Згідно з інформацією, повідомленою профільними закладами, які здійснюють підготовку фахівців у галузі харчових технологій, зокрема Полтавським університетом економіки і торгівлі (далі – ПУЕТ) у листі від 01.03.2023 № 11-26/46 (вх. Відділення № 60-01/647 від 01.03.2023), плавлений сир – молочний продукт, який виробляється з сичужних сирів, сирів для плавлення, сиру, масла та інших молочних продуктів з додаванням спецій і наповнювачів шляхом плавлення сирної маси при температурі 75-95°C. Технологія виробництва плавленого сиру складається з наступних технологічних операцій: підготовка сировини (обробка і подрібнення); складання суміші; додавання солей-плавників і смакових наповнювачів у попередньо подрібнену основну сировину; плавлення сирної маси; гомогенізація сирної маси; фасування сиру; охолодження і пакування готового продукту; маркування плавлених сирів. Також ПУЕТ зазначив, що Пармезан виробляють лише в італійських провінціях Парма та Реджіо-нель-Емілія, він позначений знаком DOP – Denominazione di Origine Protetta, «найменування, захищене за походженням». Україна взяла на себе обов'язки не тільки захищати географічні зазначення, але й адаптувати законодавство ЄС у цій сфері. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень» № 6023 визначає недопустимість використання таких назв, як «Пармезан». Тому назва «Пармезан» є неприпустимою для плавленого сиру, особливо виробленого в Україні, та такий напис на упаковці плавленого сиру можна вважати неправомірним.

(32) Листом від 10.03.2023 № 01.1-59-231 (вх. Відділення № 60-01/802 від 15.03.2023) Вінницький національний аграрний університет (далі – ВНАУ) повідомив, що у Європейському Союзі «Парміджано-Реджано» і його англійська версія «Пармезан» є юридично зареєстрованими термінами, захищеними сертифікатом про походження (PDO) з 1996 року. Справжній пармезан не містить будь-яких добавок або консервантів, окрім солі, та виготовляється лише з трьох інгредієнтів: молока, солі та сичужного ферменту, який згортає молоко. ВНАУ вважає, що з теоретичної точки зору, якщо сирний порошок виготовлений з натурального сиру «Пармезан», то він може мати назву «Пармезан» сухий порошкоподібний, та як інгредієнт може бути в складі суміші для виготовлення плавленого сиру. Проте, плавлений сир, як і будь який інший не може мати назву «Пармезан», оскільки цю назву може носити тільки оригінальний продукт. Водночас ВНАУ зазначив: *«згідно Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», маркування на етикетці не повинно містити інформацію, яка може ввести в оману споживача. А назва сиру: Сир плавлений «Пармезан» є якраз цим прикладом. Тому пересічний споживач прочитавши назву Сир плавлений «Пармезан» буде асоціювати цей продукт з оригінальним сиром «Пармезан», що не відповідатиме дійсності»* (мова оригіналу).

(33) Полтавський державний аграрний університет (далі – ПДАУ) листом від 16.03.2023 № 22/59-17 (вх. Відділення № 60-02/1010 від 28.03.2023) зазначив, що

порошок сирний «Пармезан» не можна вважати абсолютним аналогом сиру «Пармезан» за органолептичними та фізико-хімічними показниками. Ці продукти містять різний вміст вологи, а відповідно і різний вміст основних нутрієнтів (білків, жирів, вуглеводів тощо), виходячи з цього вони матимуть і різні терміни зберігання та інші показники. З наукової точки зору, сир плавлений не може мати назву «Пармезан», оскільки Пармезан – це існуюча назва сиру, який має зовсім іншу технологію виробництва у порівнянні з плавленим сиром, має захищене найменування і автентичне італійське походження. Також ПДАУ вважає, що якщо у складі сиру плавленого міститься менше 1 % порошку сирного «Пармезан», він не може бути складовою цього сиру як основний компонент, а лише як смакова добавка, а отже не можна вважати, що такий продукт відповідає заявленим споживчим властивостям сиру під назвою «Пармезан» та неправомірно вказувати назву Продукту «ПАРМЕЗАН».

- (34) Отже, як зазначили профільні заклади, сир плавлений, зокрема Продукт, не може мати назву «Пармезан», оскільки таке найменування може мати лише твердий сир, який виробляють виключно в двох італійських провінціях та який відповідає стандартам Захищеного найменування походження.
- (35) Основні вимоги до етикетування харчових продуктів визначені Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», Законом України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».
- (36) Згідно зі статтею 4 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» *інформація про харчовий продукт не повинна вводити в оману*, зокрема щодо:
- характеристик харчового продукту, у тому числі його категорії, характерних ознак, властивостей, складу, кількості, мінімального терміну придатності або дати "вжити до", країни походження або місця походження, способу виробництва (виготовлення);
 - особливих характеристик харчового продукту, якщо аналогічні харчові продукти мають такі самі характеристики, зокрема шляхом підкреслення факту наявності або відсутності певних інгредієнтів та/або поживних речовин.
- (37) Відповідно до частини 5 статті 4 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» вимоги, зазначені у частинах першій - третій статті 4 Закону, поширюються на: 1) рекламу харчових продуктів; 2) спосіб розміщення та представлення харчових продуктів для реалізації, зокрема форму, зовнішній вигляд, упаковку, пакувальні матеріали.
- (38) Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» просте зазначення походження товару – будь-яке словесне чи зображувальне (графічне) позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару. Ним може бути і назва географічного місця, яка вживається для позначення товару або як складова частина такого позначення.
- (39) Відповідно до приписів частини першої статті 6 Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» правова охорона простого зазначення походження товару надається на підставі його використання. Правова охорона простого зазначення походження товару полягає у недопущенні використання зазначень, що є неправдивими (фальшивими) чи такими, що вводять споживачів в оману щодо дійсного географічного місця походження товару.

- (40) Слід зазначити, що у зв'язку із розширенням асортименту товарів іноземного походження, що реалізуються в Україні, споживачам властиво робити вибір саме на користь тих товарів, які захищені географічним зазначенням (наприклад, шотландський віскі, французьке шампанське, сири Рокфор, Пармезан, італійські спагеті тощо).
- (41) Розповсюдження сиру плавленого, маркованого в обраний спосіб написом «ПАРМЕЗАН», може надавати Товариству неправомірні переваги у конкуренції порівняно з іншими суб'єктами господарювання (виробниками), які не використовують таких написів, оскільки вказаний напис може стимулювати зацікавленість споживача щодо Продукту та впливати на їх наміри щодо придбання продукції ТОВ «ТЕРРАФУД», прагнучи отримати товар, що має певні (особливі) споживчі властивості та має відношення до географічного місця його походження.
- (42) Ринок виробництва та реалізації плавлених сирів в Україні є конкурентним, представлений широким асортиментом продукції різних виробників, зокрема ТОВ «КЛУБ СИРУ», ТОВ «Пирятинський сирзавод», ТОВ «Лакталіс Суми», ПрАТ «Дубномолоко» тощо.
- (43) У ході розгляду Справи Відділенням досліджувалось питання щодо можливості настання негативного впливу на конкуренцію на ринку виробництва та реалізації молочної продукції, зокрема сирів, під час якого були опитані суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність на вказаному ринку та є конкурентами Товариства, стосовно їхньої думки щодо оформлення та способу викладення інформації на упаковці Продукту. За результатами такого опитування Відділенням встановлено наступне.
- (44) Так, товариство з обмеженою відповідальністю «Лакталіс Суми» (далі - ТОВ «Лакталіс Суми») (лист від 22.02.2023 № 26 (вх. Відділення № 60-01/599 від 27.02.2023)) вважає, що обраний спосіб оформлення упаковки Продукту здатний ввести в оману споживачів, оскільки даний продукт завдяки вмісту незначної кількості сирного порошку «Пармезан» має лише смак пармезану та не має споживчих властивостей сиру типу «Пармезан». Також ТОВ «Лакталіс Суми» вважає, що ТОВ «ТЕРРАФУД» може отримати неправомірні переваги у конкуренції на ринку виробництва та реалізації сирів, ввівши в обіг Продукт із наведеним у Фотокопії оформленням упаковки, оскільки наявність незначної кількості сирного порошку «Пармезан» у складі Продукту не є підставою називати продукт «ПАРМЕЗАНОМ». На думку ТОВ «Лакталіс Суми» зазначені дії ТОВ «ТЕРРАФУД» є проявом недобросовісної конкуренції.
- (45) Приватне акціонерне товариство «Дубномолоко» (далі – ПрАТ «Дубномолоко») листом від 24.02.2023 № 74 (вх. Відділення № 60-01/629 від 28.02.2023) повідомило, що італійський традиційний сир «Пармезан» має специфічні характерні якісні та смакові характеристики, зокрема через свою технологію виробництва цей сир має досить унікальну органолептичну характеристику – є доволі крихким, має дрібнозернисту структуру. Натомість плавлений сир – молочний продукт, що виготовляється термомеханічною обробкою сичужних сирів, сирів для плавлення, сиру, масла та інших молочних продуктів у присутності солей-плавників. Сирний порошок – це субпродукт, що виготовляється шляхом висушування та подрібнення до стану порошку сиру чи сирної сировини. На думку ПрАТ «Дубномолоко» сирний порошок, що додається до складу Продукту, не є тотожним визначенню сир твердий «Пармезан». Також ПрАТ «Дубномолоко» вважає, що домінуючий напис «ПАРМЕЗАН» на упаковці Продукту, може скласти у споживача думку, що продукт є сиром пармезан, який піддано відповідній термічній обробці і в результаті

також має мати відповідні специфічні характерні якісні та смакові характеристики. Разом з тим, незначний вміст (менше 1 %) порошку сирного «Пармезан» не може забезпечити відповідні характеристики, які можуть бути очікувані споживачем. Зважаючи на наведені аргументи, ПрАТ «Дубномолоко» вважає, що обраний Товариством спосіб оформлення упаковки продукту може ввести споживачів в оману, створює неправомірні переваги для Продукту у конкуренції на ринку, оскільки споживач може сприймати такий Продукт як більш бажаний, та дії ТОВ «ТЕРРАФУД» з оформлення упаковки продукту в обраний спосіб, зокрема розміщення домінуючого напису «ПАРМЕЗАН» та зображення кусочків специфічного твердого сиру, що схожий на сир пармезан, в той час як до складу Продукту входить незначна частка (менше 1 %) порошку сирного «Пармезан» є проявом недобросовісної конкуренції.

- (46) Аналогічну думку висловило товариство з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СИРУ» (далі – ТОВ «КЛУБ СИРУ») у листі від 22.02.2023 б/н (вх. Відділення № 60-01/687 від 06.03.2023) та зазначило, що зазвичай такий субпродукт, як сирний порошок, є допоміжним у виготовленні продуктів, страв тощо. Для його виробництва використовують некондиційні побічні продукти виробництва сиру, а отже, на думку даного суб'єкта господарювання, сирний порошок, що додається до складу Продукту, не є тотожним визначенню сир твердий «Пармезан». ТОВ «КЛУБ СИРУ» також вважає дії ТОВ «ТЕРРАФУД» з оформлення упаковки Продукту в обраний спосіб, зокрема розміщення домінуючого напису «ПАРМЕЗАН» та зображення кусочків специфічного твердого сиру, що схожий на пармезан, в той час як до складу Продукту входить незначна частка (менше 1 %) порошку сирного «Пармезан», такими, що можуть вводити споживачів в оману, та є проявом недобросовісної конкуренції внаслідок чого ТОВ «ТЕРРАФУД» може отримати неправомірні переваги у конкуренції.
- (47) У листі від 02.03.2023 № 404 (вх. Відділення № 60-02/696 від 07.03.2023) товариство з обмеженою відповідальністю «Пирятинський сирзавод» (далі - ТОВ «Пирятинський сирзавод») повідомило, зокрема наступне: *«Домінуючий напис «ПАРМЕЗАН» на упаковці сприймається споживачами як індикація належності продукту до конкретного сорту сиру, який має свої характерні особливості та якості. Також, на упаковці зображено кусочки специфічного твердого сиру, що може створювати уявлення про те, що сир плавлений має схожі властивості та смак з твердим ПАРМЕЗАНОМ... Обраний спосіб оформлення упаковки, зокрема розміщення домінуючого напису «ПАРМЕЗАН» та кусочків специфічного твердого сиру, може ввести в оману споживачів щодо характерних ознак та споживчих властивостей Продукту... введення в обіг продукту, який містить назву та оформлення, що асоціюється з певним видом сиру, але насправді складається з незначної частки порошку цього сиру, може бути розцінено як прояв недобросовісної конкуренції»*. ТОВ «Пирятинський сирзавод» також вважає, що такі дії можуть вважатися неправомірними та надавати Товариству переваги у конкуренції.
- (48) Таким чином, на думку конкурентів Товариства, спосіб оформлення упаковки Продукту, зокрема розміщення домінуючого напису «ПАРМЕЗАН» та зображення кусочків специфічного твердого сиру, що схожий на пармезан, є проявом недобросовісної конкуренції, оскільки здатний ввести в оману споживачів, внаслідок чого ТОВ «ТЕРРАФУД» може отримати неправомірні переваги у конкуренції на ринку виробництва та реалізації сирів.
- (49) Крім того, з метою з'ясування питання щодо можливості введення в оману споживачів внаслідок дій Товариства з оформлення та способу викладення інформації на

упаковці Продукту, Відділенням було проведено опитування споживачів (далі – Опитування).

- (50) За результатами Опитування, проведеного в територіальних межах м. Києва, а саме поблизу супермаркетів та магазинів, загальна кількість респондентів якого склала 50 осіб, встановлено наступне:
- 90 % респондентів надали ствердну відповідь на питання, чи відомий вам такий різновид сиру як Пармезан.
 - На думку 80 % опитаних способ оформлення упаковки Продукту, може створювати враження про те, що даний Продукт має певні характерні ознаки та споживчі властивості, притаманні оригінальному сиру Пармезан.
 - 78% респондентів вважають, що інформація, розміщена на упаковці Продукту за умови, що до його складу входить незначна частка (менше 1 %) порошку сирного «Пармезан», може ввести в оману щодо характерних ознак Продукту.
- (51) Отже, відповідно до результатів Опитування переважна більшість респондентів вважає, що розміщена на упаковці Продукту інформація, внаслідок обраного Товариством способу її викладення, може ввести споживачів в оману щодо характерних ознак Продукту.
- (52) Згідно з повідомленою Товариством інформацією, протягом 2020 - 2021 років Товариством було виготовлено 452791,73 кг Продукту, та реалізовано 448020,18 кг Продукту. Реалізація Продукту здійснювалася по всій території України, окрім тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, АР Крим та м. Севастополя.
- (53) Листом від 27.01.2022 № 27/01 (вх. Відділення № 60-01/303 від 01.02.2022) ТОВ «ТЕРРАФУД» повідомило Відділення про те, що припинило виробництво Продукту, яке є предметом розслідування Справи. На підтвердження зазначеного, листом від 08.03.2023 № 08/03 (вх. Відділення № 60-01/354кі від 13.03.2023) Товариство надало копії розпорядження № 34 від 30.11.2021 та наказу № 88-1/2-ОД від 30.11.2021 «Про виведення асортименту».

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (54) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.
- (55) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» цей закон застосовується до відносин, у яких беруть участь суб'єкти господарювання у зв'язку з недобросовісною конкуренцією, у тому числі у разі вчинення ними дій за межами України, якщо ці дії мають чи можуть мати негативний вплив на конкуренцію на її території, якщо інше не встановлено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.
- (56) Недобросовісною конкуренцією є дії у конкуренції, зокрема визначені главами 2-4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Недобросовісною конкуренцією є дії у вигляді поширення інформації, що вводить в оману (стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»).

(57) Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неправдивих, неповних, неточних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

(58) Інформацією, що вводить в оману, є, зокрема, відомості, які:

- містять неповні, неточні або неправдиві дані про походження товару, виробника, продавця, спосіб виготовлення, джерела та спосіб придбання, реалізації, кількість, споживчі властивості, якість, комплектність, придатність до застосування, стандарти, характеристики, особливості реалізації товарів, робіт, послуг, ціну і знижки на них, а також про істотні умови договору;
- містять неповні, неточні або неправдиві дані про фінансовий стан чи господарську діяльність суб'єкта господарювання;
- приписують повноваження та права, яких не мають, або відносини, в яких не перебувають;
- містять посилання на обсяги виробництва, придбання, продажу чи поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, яких фактично не було на день поширення інформації.

(59) Отже, оскільки Продукт є плавленим сиром виготовленим з сировини українського походження, зокрема з сиру твердого, сиру кисломолочного, масла вершкового, молока сухого знежиреного, сироватки молочної сухої, та з додаванням незначної частки (0,7 %) сирного порошку «Пармезан», маркування Продукту написом «ПАРМЕЗАН» в обраний Товариством спосіб є неправомірним.

(60) Внаслідок нанесення на етикетку Продукту в обраний спосіб напису «ПАРМЕЗАН», Товариство могло отримати додаткові переваги у конкуренції, посилюючи свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неточних відомостей щодо товару власного виробництва, що могло вплинути на наміри споживачів щодо придбання продукції саме ТОВ «ТЕРРАФУД», а не інших суб'єктів господарювання, які зазначають лише назву продукту без зазначення географічної приналежності, та/або достовірну інформацію щодо продукції власного виробництва.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

(61) За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 156/60/2-рп/к.22 складено подання від 02.06.2023 № 60-03/113п про попередні висновки у Справі (далі – Подання), копію якого листом від 05.06.2023 № 60-02/2465 було надіслано на адресу Товариства.

(62) Листом від 09.06.2023 № 09/06 (вх. Відділення № 60-01/1987 від 09.06.2023) ТОВ «ТЕРРАФУД» надало до Відділення письмові пояснення щодо Подання.

(63) Так, Товариство повідомило, що визнає порушення, вчинило всі необхідні дії щодо його припинення та просить не застосовувати штраф у запропонованому у Поданні розмірі.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (64) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії ТОВ «ТЕРРАФУД», які полягають у розміщенні на упаковці сиру плавленого домінуючого напису «ПАРМЕЗАН» та зображення кусочків специфічного твердого сиру, що схожий на пармезан, в той час як у складі цього продукту міститься лише незначна частка (0,7 %) сирного порошку «Пармезан», є порушенням, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання невизначному колу осіб неточних відомостей про споживчі властивості та характеристики Продукту, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що могли вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме цього суб'єкта господарювання.
- (65) Відповідно до статті 20 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», вчинення дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою відповідальність, передбачену цим Законом.

6. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (66) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України у справах про недобросовісну конкуренцію приймають обов'язкові для виконання рішення, зокрема, про визнання факту недобросовісної конкуренції, припинення недобросовісної конкуренції, накладання штрафів.
- (67) Відповідно до статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» вчинення порушення у вигляді недобросовісної конкуренції тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків виручки (доходу) від реалізації товарів за останній фінансовий рік, що передував року, в якому накладається штраф. Накладення штрафу відбувається відповідно до частин третьої – сьомої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (68) Згідно з інформацією, наданою до Відділення Товариством листом від 08.03.2023 № 08/03 (вх. Відділення № 60-01/354кі від 13.03.2023) дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2022 рік становить ... **[Інформація з обмеженим доступом]**.
- (69) При визначенні розміру штрафу адміністративною колегією Відділення враховані наступні обставини:
- порушення припинено.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 21, 27 та 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «ТЕРРАФУД» (ідентифікаційний код юридичної особи *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) вчинило порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання невизначному колу осіб неточних відомостей про споживчі властивості та характеристики сиру плавленого «ПАРМЕЗАН», зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що могло вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме цього суб'єкта господарювання.

2. За порушення, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «ТЕРРАФУД» (ідентифікаційний код юридичної особи *Інформація, доступ до якої обмежено*) штраф у розмірі 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документ, що підтверджує сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова адміністративної колегії
Голова Відділення

Олексій ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ